

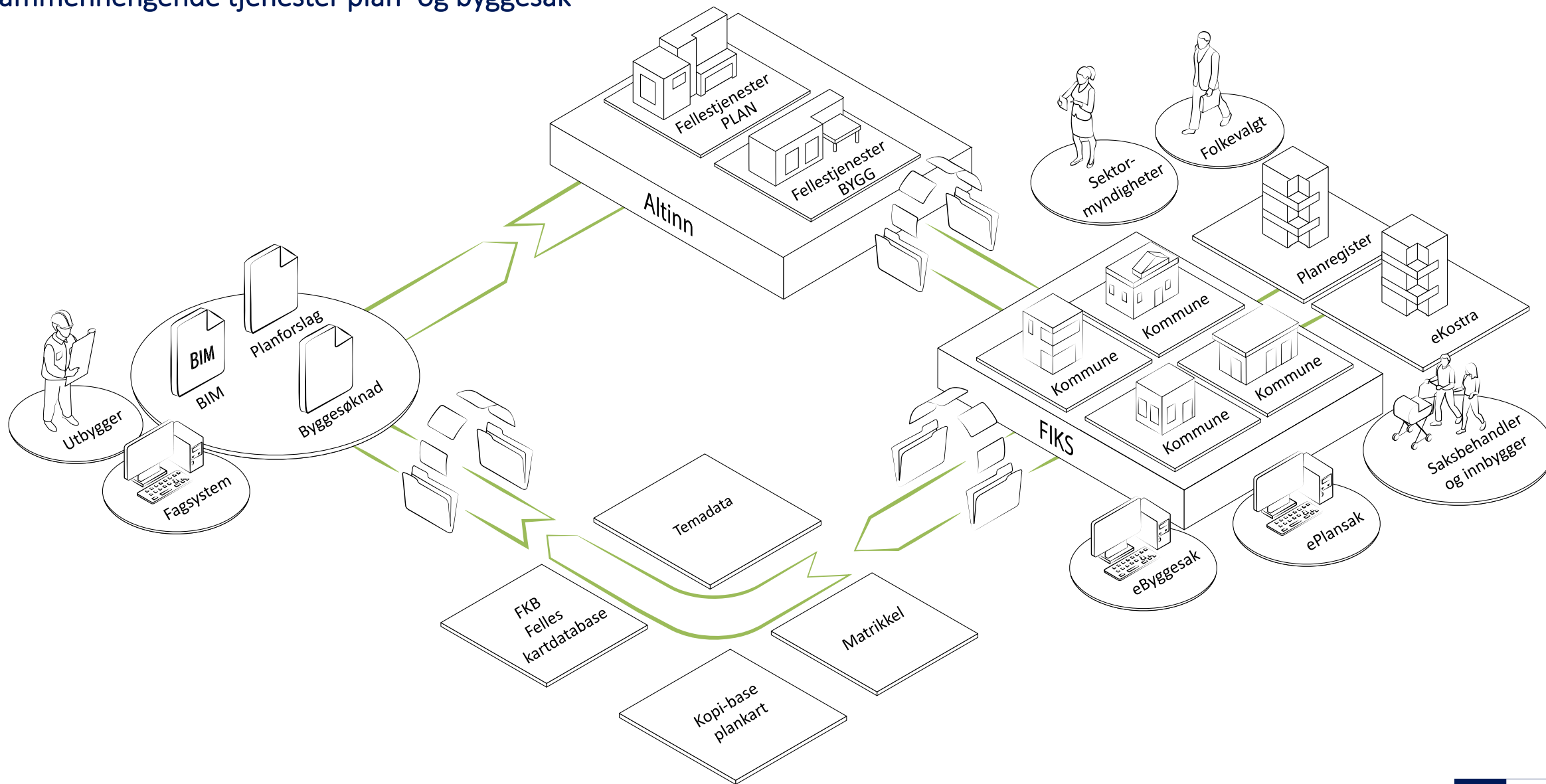
Veikart for planforvaltning i kommunene

Regional plansamling Trøndelag

Heidi Liv Tomren, KS

Sammenhengende tjenester plan- og byggesak

Ansvar til aktørene inn mot plan, bygg og geodataområdet

Faglig ansvarlig for byggesak og forvalter av fellestjenester Bygg

Eier av plan- og bygningsloven og faglig ansvarlig for plansak

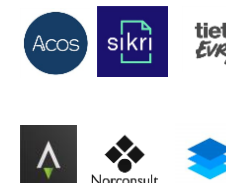
Nasjonal geodata-koordinator og eier av sentral Matrikkel

Samordner kommunenes behov og forvalter av FIKS-plattformen

Utøvende plan- og byggesaksmyndighet

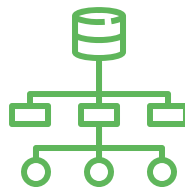
Utvikle og levere gode tjenester til kommuner og publikum. Tjene penger.

Oversikt over forbedringsområder

Bedre støtte for **heldigital samhandling**

Strukturert datagrunnlag - lett tilgjengelig for alle parter

Økt fokus på **brukervennlighet** og klarspråk

Mer fokus på **støtte** til kommunene **og opplæring** av brukere

Smidig samhandling om **utvikling** av økosystemet

Riktige **insentiver** gjennom hensiktsmessige **finansierings-/prismodeller**

KS sin tilnærming til utvikling av digitale løsninger for kommunene

1

Forstå brukerbehovene

Kartlegge dagens brukerreiser og utfordringer/muligheter for innbyggere, næringsliv og saksbehandlere

2

Definere en ny måte å jobbe på som møter behovene

Utrede fremtidige arbeidsprosesser, dataflyt, nye verktøy og strategier for realisering med utgangspunkt i brukerbehovene

3

Lage digitale løsninger som understøtter den nye måten å jobbe på

Utvikle digitale fellesløsninger og/eller kravdokumenter for anskaffelse av digitale løsninger i markedet som understøtter fremtidig tjenesteproduksjon

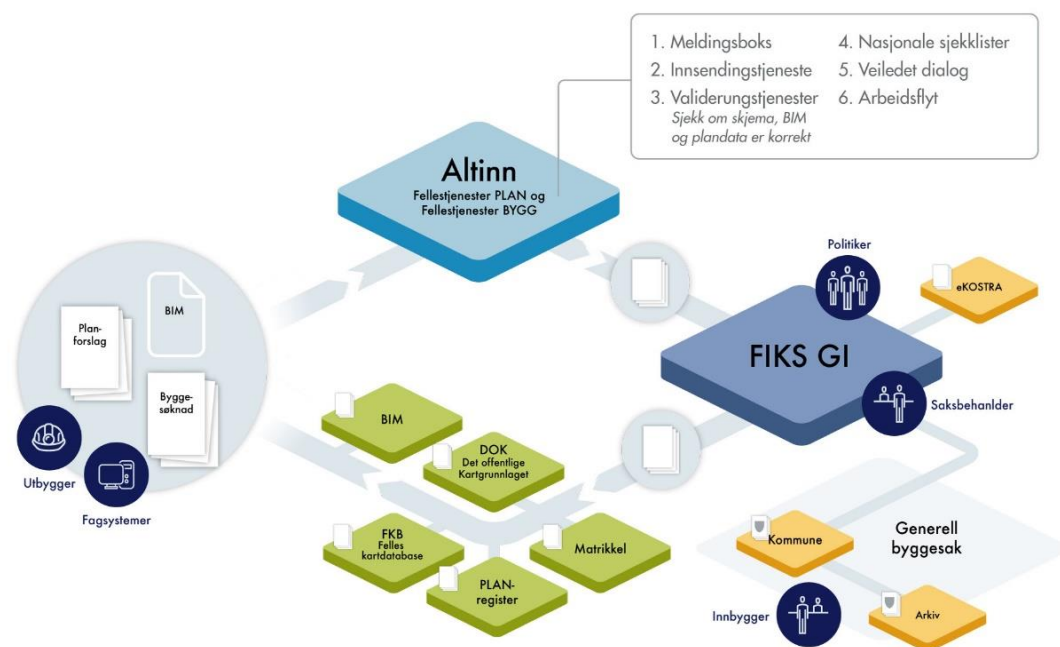
4

Utbre de nye digitale løsningene og bidra til endringer

Gjøre leveransene tilgjengelige for kommuner i en helhetlig pakke som også inkluderer verktøy for å realisere endringene

Vi tror på en skrittvis tilnærming som støtter seg på at...

- KS tar ansvaret for å samordne behovene (ePlanSak/eByggeSak)
- KS sammen med staten tar ansvaret for utvalgte felleskomponenter og standarder
- **Kommunene tar ansvaret for de lokale omstillingsprosessene der anskaffelse av nye løsninger i markedet og økt konkurranse mellom leverandørene er en sentral del av dette omstillingsarbeidet**
- Markedsaktørene tilpasser seg nye behov og felleskomponenter som gir ny og innovativ funksjonalitet som kan fungere på tvers av flere leverandører
- KS sammen med staten får på plass et regime for FDV av felleskomponenter og standarder som tar inn erfaringer og ny kunnskap fra det lokale omstillingsarbeidet

Anbefalte satsinger

Veikartet har satt mål og pekt på tiltak innenfor det vi omtaler som forbedringsområder, til sammen seks områder. KS anbefaler at det prioriteres følgende satsinger:

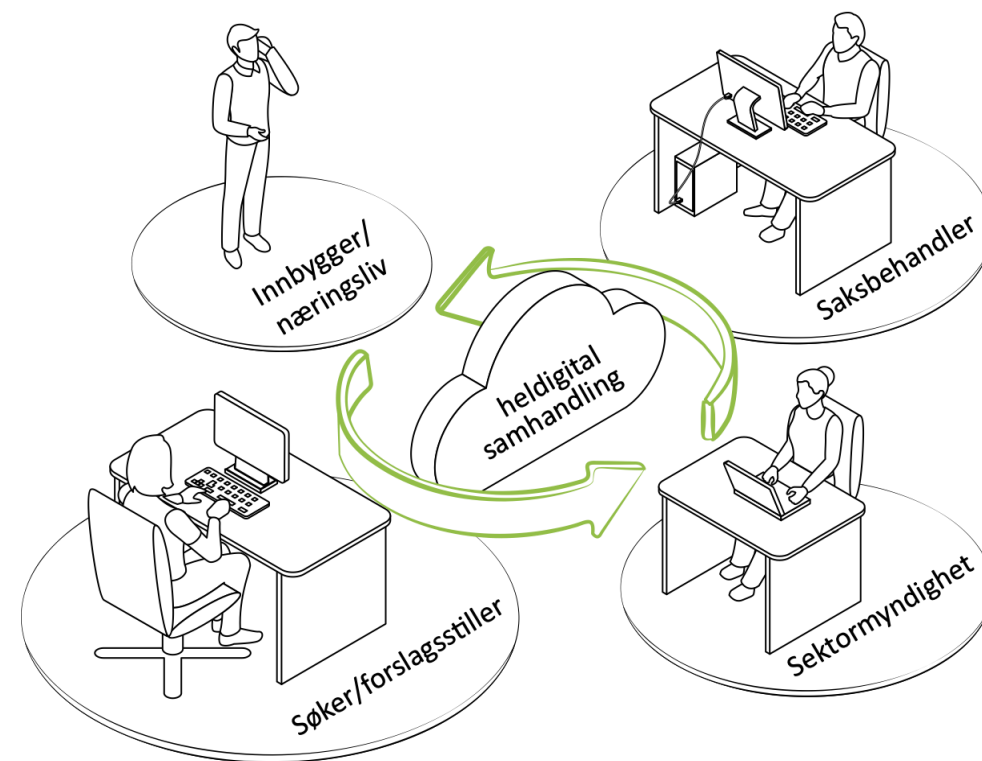
- A. Omstilling lokalt i regionene/kommunene og utbredelse av digitale fellesløsninger og fagsystem som eksisterer. Ved å prioritere dette området og ta i bruk løsninger som allerede eksisterer, får vi flere tilbakemeldinger og et bedre grunnlag for en smidig utvikling av fellesløsninger, grensesnitt og standarder som eksisterer. Økt bruk vil også bidra til økt finansiering av offentlige og private løsninger som igjen vil føre til økt kvalitet på disse løsningene og datagrunnlaget.
- B. Tilrettelegging av et strukturert datagrunnlag DOK og plandata, modernisering av matrikkelen, slik at datagrunnlaget i større grad enn i dag støtter opp under samhandling internt i kommunene og mellom involverte parter i plan- og byggesaksbehandlingen.
- C. Videreutvikle planprosessen med fokus på å få hele verdikjeden fra innsending av planforslaget, saksbehandling i kommunen og dialog med involverte parter til å fungere bedre.

MÅLBILDE FOR HELDIGITAL SAMHANDLING

- Søker/forslagsstiller, kommune, sektormyndighet, statsforvalter, innbygger/næringsliv m.fl. kan samhandle heldigitalt i plan og byggesaksprosessen. Heldigital samhandling ivaretas gjennom tilgjengelige tjenester i markedet som understøttes av tjenester tilgjengeliggjort gjennom nasjonale fellesløsninger, og som dermed erstatter tidligere utveksling av dokumenter.
- En standardisert plan- og byggesaksprosess på tvers av kommunene og på tvers av forvaltningsnivå ivaretar digital samhandling innenfor økosystemet. Samhandlingen er understøttet av nasjonale veiledere, digitale sjekklister m.m. på nasjonale tjenesteplattformer. Grunnlaget er åpent og transparent for alle parter.

Hovedutfordringer

Svak støtte for digital dialog mellom søker/forslagsstiller og kommunen, hvor det i dag er en omfattende e-postkorrespondanse underveis i behandlingen av en byggesak eller plansak

Svak støtte for involvering av naboer (berørte parter) og interessenter direkte i prosessen.

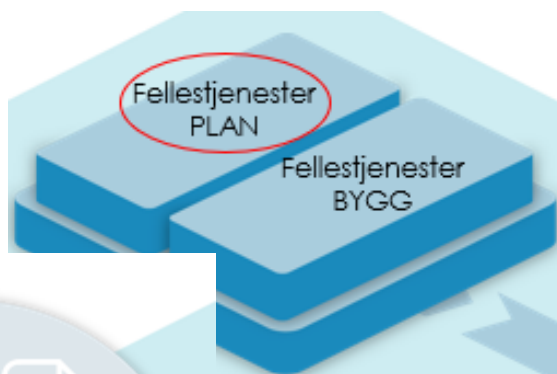
Mellom kommunen og sektormyndigheter

- I dag er det stor grad av manuell oversendelse til sektormyndigheter. Det er utarbeidet digital løsning for oversendelse (FIKS og eFormidling), men det avhenger av at både kommuner og sektormyndigheter tar nye løsninger i bruk.
- Sektormyndigheter forstår i varierende grad hvilken rolle de har i saken.

Mot øvrige instanser i kommunen, både for søker og saksbehandler

- Byggesak oppleves å være en egen øy i kommunen når de ikke er på samme sak/arkivsystem som øvrige deler av kommunen (ikke erfaring med plansak enda, men antatt tilsvarende).
- Politisk behandling, VA-data m.m.

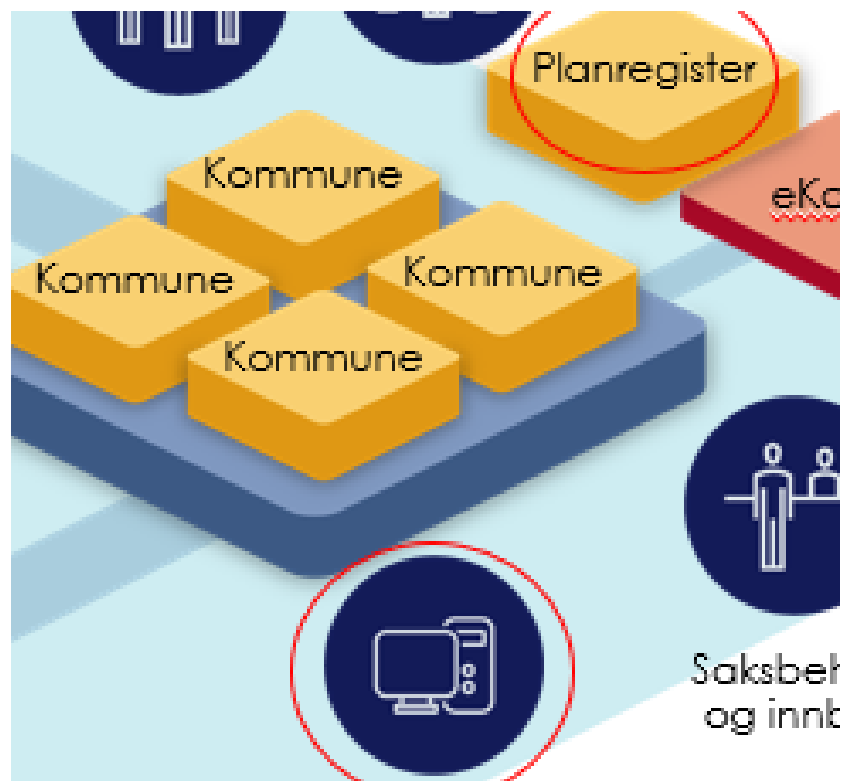
Fellestjeneste PLAN

- Innsending av planforslag
- Validering
- Sjekkliste plan

PROSJEKTBESKRIVELSE	8 TASKS	KLØSE	INNFØL (PLANLAG)	INTEGRALISERT/STANDARD	PLANSTATUS	PLANBEHANDLINGSTYPE	KOSTRA	ANSVAR	TYPESLEK	UTFAL
Planforslag mottatt	1	1	Planforslag mottatt (MP)				C4.1 C4.2			
Send gebyr for planforslag	1	1					C3.4		Automatisk	
Vurder om planforslag er komplett	1, 3	1							Kurert	
Vurder planforslag og forbered politisk behandling	1, 4	1								
Politisk vedtak	1	1	Vedtak om offentlig ettersyn			11 = Beslutet offentlig ettersyn	C3.3-betjA			
Oppfølging av avvist planforslag	1, 2	1			9 = Avvist	22 = Ikke behandlet				
+ New task										
KORREKTUR										
Forbered høring og offentlig ettersyn	1, 3	1				11 = Korrigerings av offentlig				
Høring og offentlig ettersyn	1	1	Korrigerings av offentlig			11 = Korrigerings av offentlig				
Høringfrist utgått	1, 2	1	Høringfrist utgått (UOK)			11.2 = Høringfrist utgått	C4.6			
+ New task										
KORREKTUR										
Mottatt innspilte	1	1	Mottatt innspilte			12 = Mottatt innspilte	C3.5a, C3.5b			
Oppdater planregister	1	1							Automatisk	
Drafternotat	1, 1	1								

ePlanSak - fagsystem

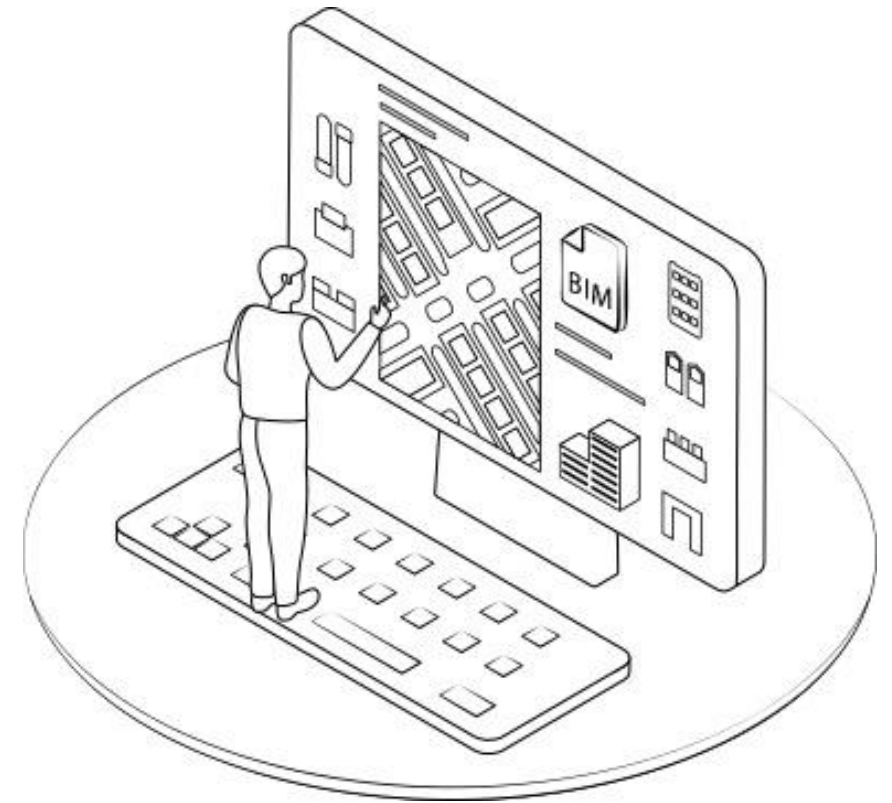

NPS

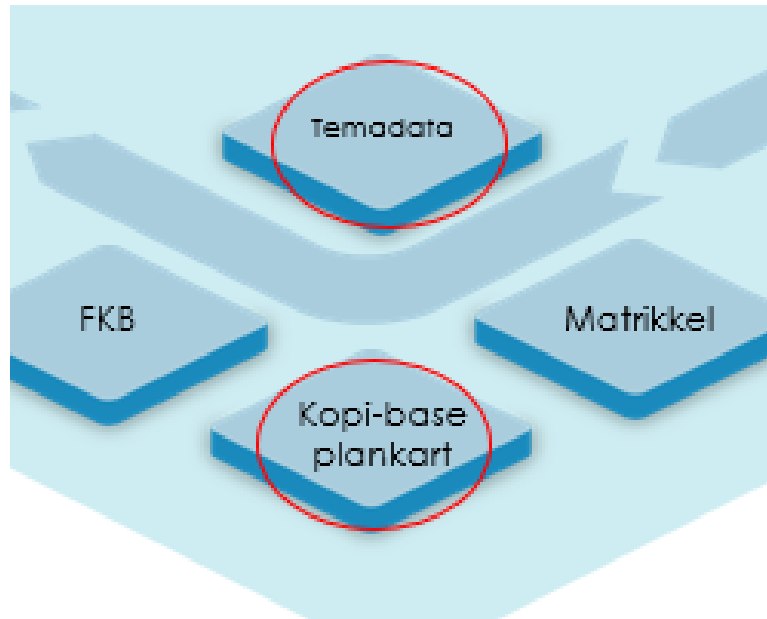
- Fagsystem for kommunal saksbehandling
- Forslagsbase
- Planregister

MÅLBILDE FOR STRUKTURERT DATAGRUNNLAG

- Alle involverte aktører i plan- og byggesaksprosessen har lik tilgang til relevant datagrunnlag, slik som grunnkart- og temadata, planinformasjon og historiske data tilknyttet eiendommene. Data registreres, håndteres og gjenbrukes i et strukturert format, slik at de er lett tilgjengelig for å kunne søkes i, bearbeides og blant annet benyttes til maskinlæring og automatisering av plan- og byggesaksprosessen.
- Innbygger/utbygger opplever å være selvbetjent gjennom blant annet enkel digital tilgang til informasjon. I tillegg er plan- og byggesaksprosessen standardisert og benytter seg av felles semantikk, slik at begreper og informasjon benyttes likt på tvers av kommuner og på tvers av sektormyndigheter.

Grunndata

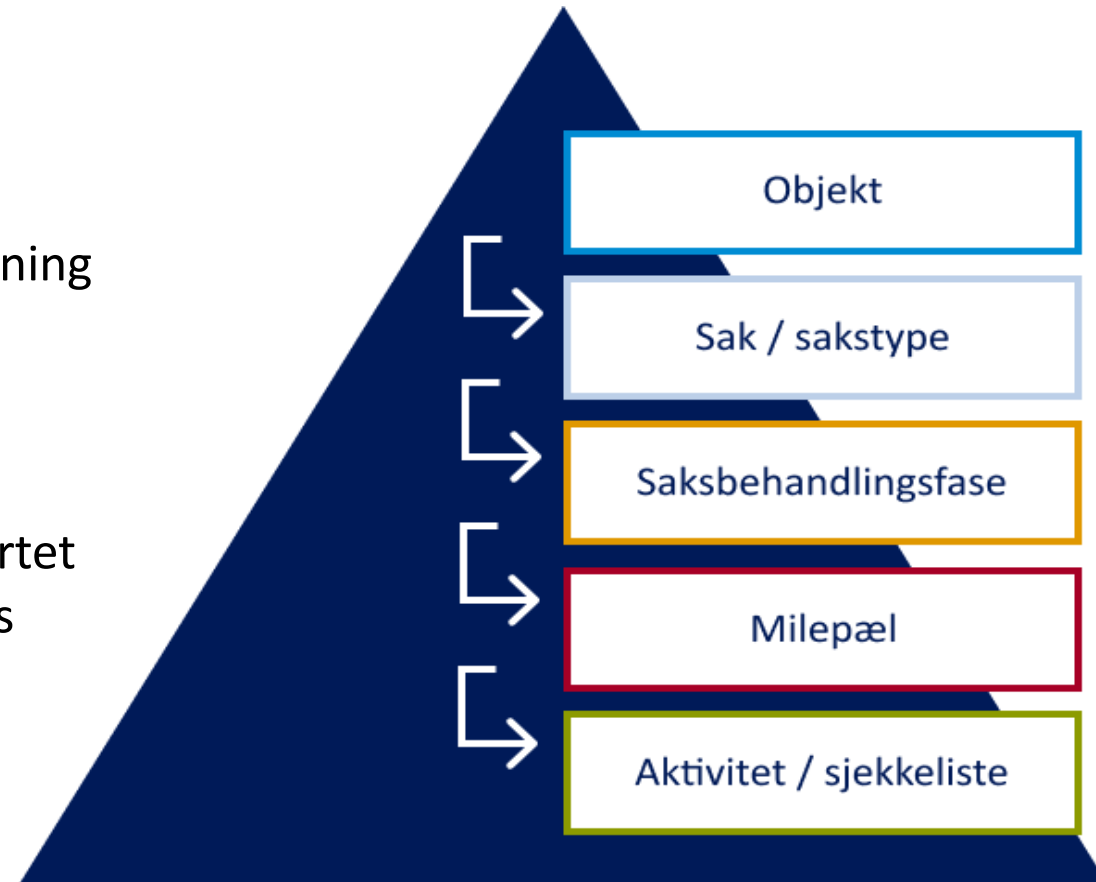
Behovet for strukturete datagrunnlag

- Geonorge
- Matrikkel
- FKB
- Planregister

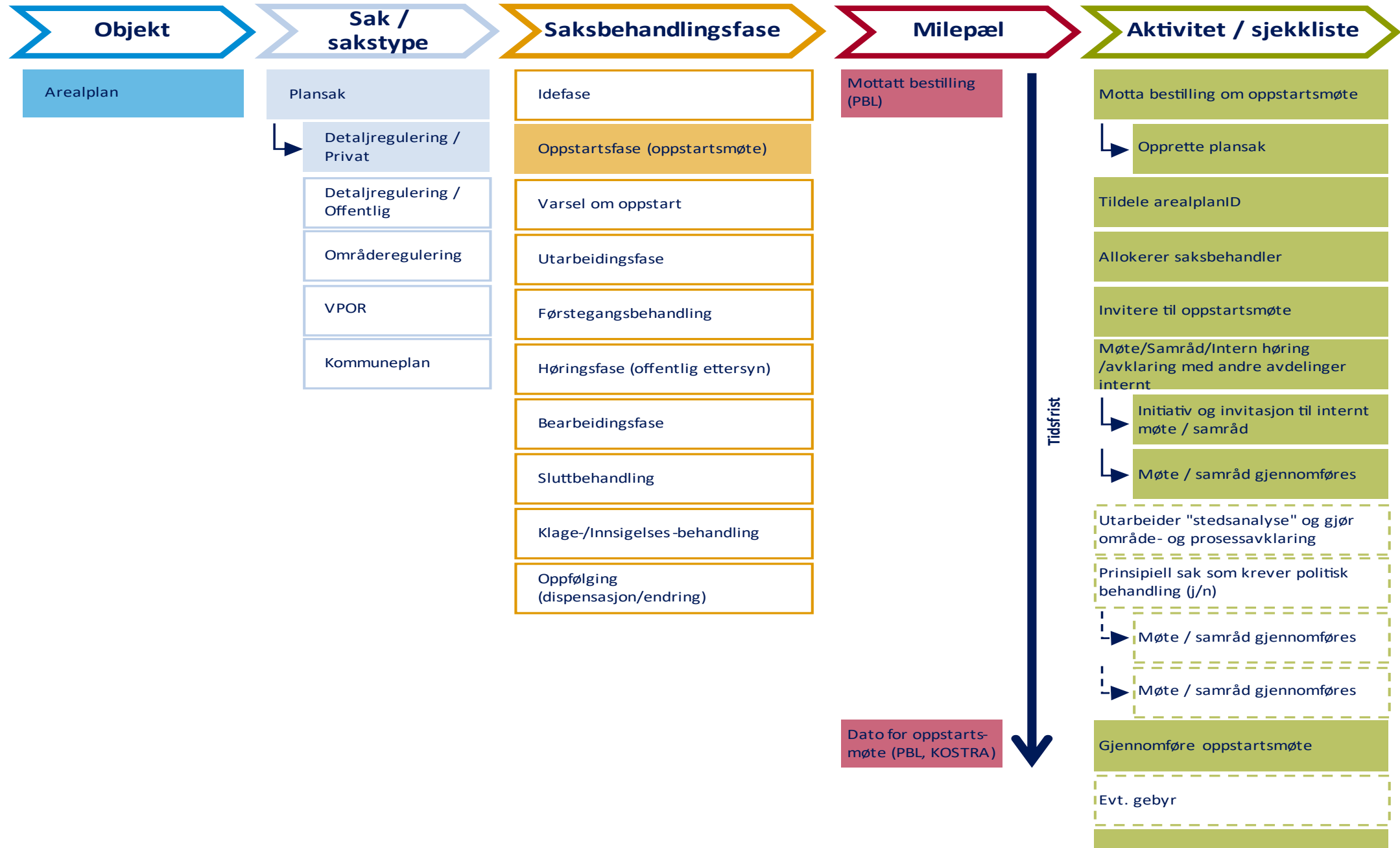

Et standardisert rammeverk for plan- og byggesaksbehandling

- Minske kompleksitet og bidra til at **saksbehandlingen** blir standardisert på sentrale områder
- Hjelp **leverandørene** til å utvikle en løsning som kan effektivisere saksbehandlingsprosessen for både plan- og byggesak
- Bidra til en bedre brukeropplevelse for kommunens **innbyggere**, med mer ensartet saksbehandling og like løsninger på tvers

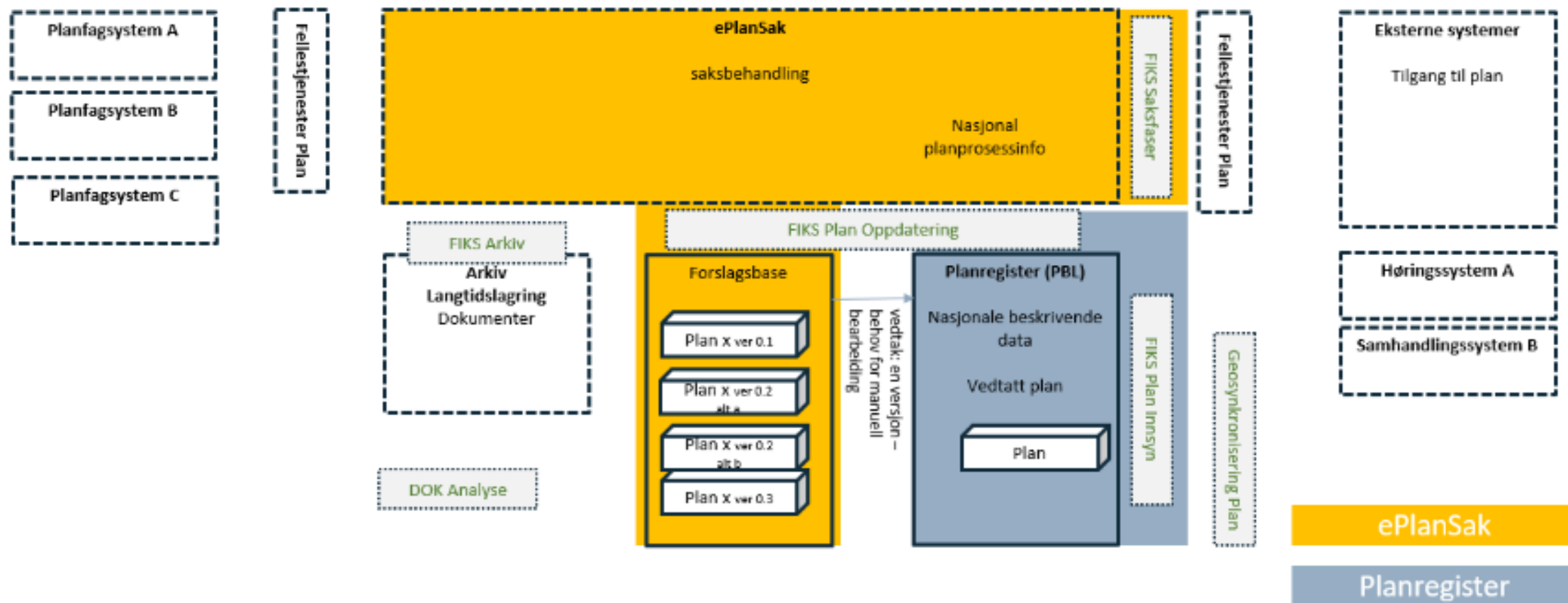

Planprosess inkl forenklet behandling

Presentasjon sist lagret den: Akkurat nå												
FORENKLET BEHANDLING?	UTFALL (FLERE)	TYPESJEKK	TYPETASK	KILDE	MILEPEL (EPLANSAK)	INTEGRASJON/STANDARD	PLANSTATUS	PLANBEHANDLINGSTYPE	DOKUMENTTYPE (ARKIV)			
smøte 4	Kan	Ja - Sjekk un...	Auto	Start Hendelse	ePlansak	-	-	-	-	-		
g bestilling av	Må	Ja - Sjekk un...	Auto	Start Hendelse	ePlansak	Bestilling av oppstartsmøte (BO) / Mottatt...	https://github.com/ks-no/fiks-plan-specification/wiki/Brukstilfelle-...	0 = Planinitiativ	1 = Mottatt planinitiativ/Bestill...	KART	KORR	
g 1	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Auto	Utfall Start	-	-	-	-	-	-		
laninitiativ 7	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Utsjekk	Handling Start	-	-	-	-	-	-		
3	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Vurdering	Utfall Start	ePlansak	-	https://github.com/ks-no/fiks-plan-specification/wiki/Brukstilfelle-...	9 = Avvist	2 = Stoppet planinitiativ	-		
k foreleggelse av stoppet	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Utsjekk	Start Hendelse	-	-	-	-	-	KORR		
er politisk behandling (j/n)	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Vurdering	Spørsmål Start	-	-	-	-	-	-		
oppstartsmøte 4	Kan	Ja - Sjekk un...	Utsjekk	Handling Start	-	-	-	-	-	-		
start	Kan	Ja - Planleggi...	Vurdering	Utfall	-	-	https://github.com/ks-no/fiks-plan-specification/wiki/Brukstilfelle-...	1 = Planlegging iga...	8 = Planlegging igangsatt/Op...	-		
av uenighetspunkter for	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Vurdering	Spørsmål Start	ePlansak	-	-	-	-	-		
2	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Vurdering	Spørsmål Start	ePlansak	-	-	-	-	-		
6	Ikke aktuell	Ja - Sjekk un...	Vurdering	Spørsmål Start	ePlansak	-	-	-	-	-		
av planoppstart / varsel	Kan	Ja - Utført	Auto	Handling	ePlansak	Planoppstart kunnngjort	https://github.com/ks-no/fiks-plan-specification/wiki/Brukstilfelle-...	-	9 = Kunnngjøring og varslinq av...	KUNNGJ	KOR	
ng												
FORENKLET BEHANDLING?	UTFALL (FLERE)	TYPESJEKK	TYPETASK	KILDE	MILEPEL (EPLANSAK)	INTEGRASJON/STANDARD	PLANSTATUS	PLANBEHANDLINGSTYPE	DOKUMENTTYPE (ARKIV)			

Illustrasjonen i Figur 19 viser forholdet mellom Planregisteret og ePlanSak som inneholder komponenter for saksbehandling og håndtering av planforslaget (forslagsbase).

Figur 19 Forholdet mellom Planregisteret og ePlanSak

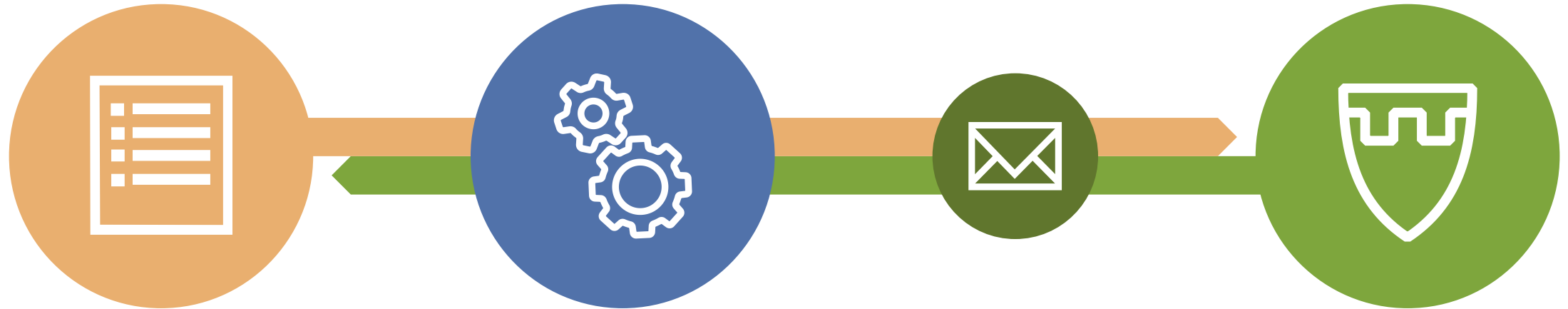
Overgang til strukturerte data

Digitale søknads- og varslings-tjenester

Fellestjenester
PLAN og BYGG

KS FIKS

eByggeSak/ePlanSak

Privatpersoner
og profesjonelle

Regelverk, validering
og distribusjon

SvarInn
og SvarUt

Kommunens
saksbehandling

På tide å komme i gang...

- Erfare og lære
- Justere og rette opp
- Stimulere og markedsutvikling

=> Pilotering

Prosess

- Hvem vil være piloter?

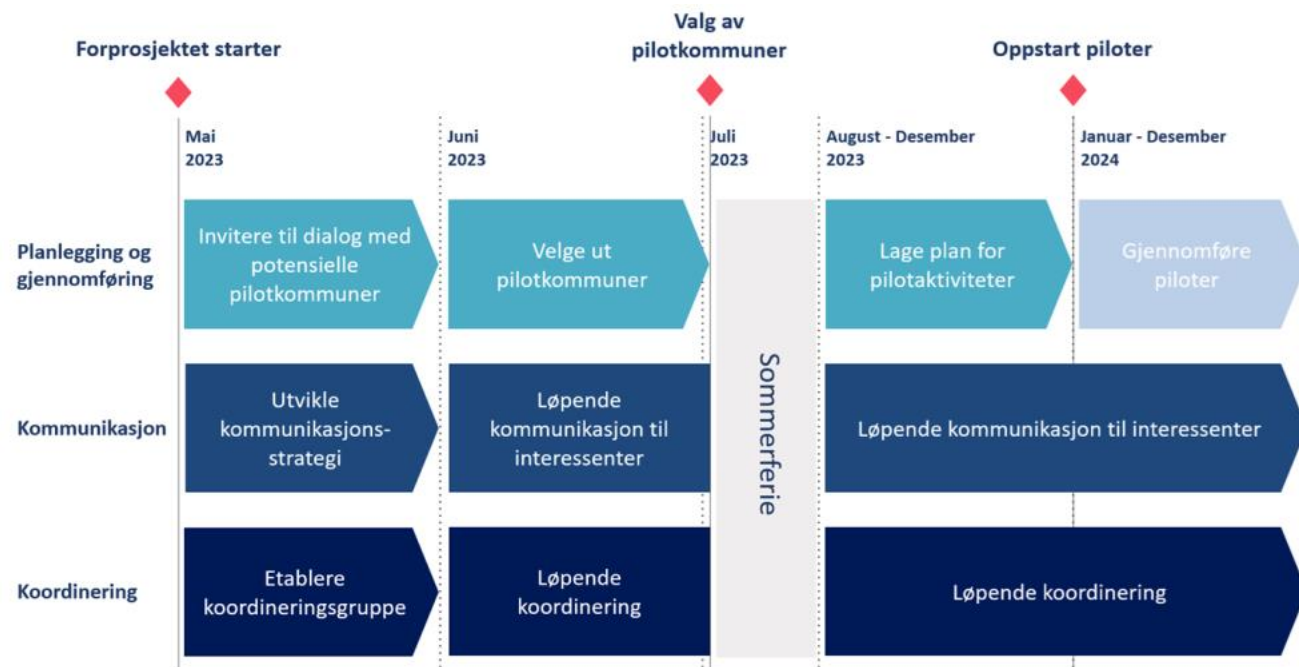
Samarbeid leverandør(er) og kommune(r)

- Hva skal piloteres?

Pilotene velger fra en «meny»

- Finansiere pilotene!

Ulike virkemidler tilgjengelig

Hva ønsker vi å få pilotert?

- NPS for ePlansak
  - Alle faser fra idefase til vedtatt plan
  - Forslagsbase
  - Planregister
- Fellestjenester Plan
  - Innsending
  - Varsling
  - Høring- og offentlig ettersyn
  - Sjekkliste
- Fiks Plan, Fiks Arkiv, Fiks Politisk behandling
- Fiks Saksfase

Ks.no

<https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/fellesosninger/verktoykasse-plan--og-byggesak/ks-har-utviklet-veikart-for-plan--bygg--og-geodata/>

<https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/fellesosninger/verktoykasse-plan-ogbyggesak/veiledningsmateriell-for-ebyggesak/>

<https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/fellesosninger/verktoykasse-plan--og-byggesak/verktoy/nasjonal-produktspesifikasjon-plan--og-byggesak/>

KS har utviklet veikart for plan-, bygg- og geodata

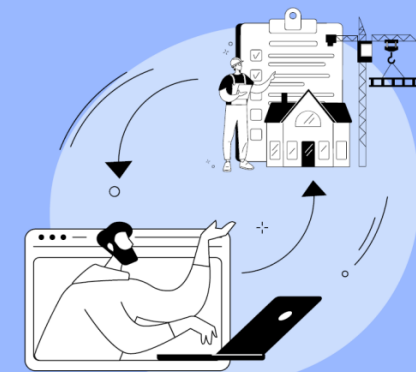
Det satses mye på digitalisering innenfor plan, bygg og geodata både hos stat og kommune. Arbeidets mål er å bidra til en mer brukerorientert og effektiv offentlig forvaltning. På veien dit har KS utviklet et veikart.

itsiqrbarhet og gjøre forventningene til leveransene tydeligere fra de ulike aktørene.

Hva er egentlig eByggesak?

En innføring

Takk for oppmerksomheten 😊

heidi.liv.tomren@ks.no

